

Klimat- och näringslivsdepartementet KN2026/00781

Remiss gällande Europeiska kommissionens förslag till förordning om förordningen om industriell acceleration och omställning (Industrial Accelerator Act, COM (2026/956))

Kommissionen anför i förslaget att "Article 5(3) TEU provides that the principle of subsidiarity applies in areas which do not fall within the exclusive competence of the Union. Article 3(1)(e) TFEU provides that the Union has exclusive competence in the area of common commercial policy. Article 207(2) TFEU falls into the category of exclusive competences. Therefore, the question of subsidiarity does not arise insofar Article 207 TFEU is used as an additional legal base for measures implementing the Union's common commercial policy."

Riksantikvarieämbetet konstaterar att "common commercial policy" är det som kan kallas för handelspolitik och det rör sålunda inte kulturpolitik.

EU:s befogenheter på kulturområdet är endast att "vidta åtgärder för att stödja, samordna eller komplettera medlemsstaternas åtgärder enligt art 6 FEUF.

Sverige har en särskild lagstiftning, som inte omfattas av EU:s miljörettslagstiftning, som gäller för att skydda och bevara vissa särskilda objekt enligt 2, 3 och 4 kap. kulturmiljölagen (1988:850). Riksantikvarieämbetet önskar även påpeka att Sveriges åtaganden enligt världsarvskonventionen inte har transformerats genom införande av skydd i kulturmiljölagen utan enligt regeringens skrivelse 2001/02:171 ska svensk rätt anses uppfylla konventionens krav genom att omfattas av riksintresseanspråken enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Den nu föreslagna förordningen innebär inte att EU stödjer, samordnar eller kompletterar skyddet för kulturarvet inom Sverige. Tvärtom innebär förslaget att tillståndprocesserna inom miljörettsområdet sannolikt stressas fram utan att varken motstående intressen eller underlagen för dessa kommer att bli tillfredsställande utredda vad gäller påverkan på kulturmiljöer.

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIEÄMBETET

Yttrande
2026-05-26

Dnr
RAÄ-2020-1430
Klassificering
1.5.2

Nils Åberg
Juridiska

Riksantikvarieämbetet behöver påpeka att förslagets artikel 5 om tillståndprocesser inte kan omfatta processer av tillstånd enligt kulturmiljölagen, att accelerationsområden enligt artikel 25 inte kan pekas ut inom objekt och områden som är skyddade enligt kulturmiljölagen eller områden med åtaganden som världsarv som omfattas av utpekanden enligt 3 kap. 6 § miljöbalken och att artikel 26 och artikel 27 om tillståndprocesser inom accelerationsområden inte heller anses gälla inom nämnda områden.

Riksantikvarieämbetet konstaterar vidare att Kommissionens förslag till förordning om påskyndad miljöbedömning inte har varit föremål för remiss till myndigheten.

Riksantikvarieämbetet önskar också hänvisa till att myndigheten har utförligt redogjort för ovan beskrivning av rättsläget i tidigare remissyttranden (se bl.a. Fi2025/02424, KN2025/02439 och KN2025/00895).

Riksantikvarieämbetet föreslår att undantagen för kulturarvet bör tydliggöras i förordningens inledningsbestämmelser och att krav-bestämmelserna i förordningen därmed ska vara fakultativa inom kulturarvsområdet.

Beslut om detta yttrande har fattats av överantikvarien Magnus Larsson efter föredragning av verksjuristen Nils Åberg. Även avdelningschefen Elisabeth Kalkhäll, enhetschefen Lotta Boss samt chefsjuristen Linda Stridsberg har varit med om den slutliga handläggningen.

Detta yttrande har signerats elektroniskt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:
Kulturdepartementet